

GEZELLE, Caesar Leopold Romaan, priester, dichter en prozaschrijver (Brugge 24 oktober 1875 - Moorsele 11 februari 1939).

Oomzegger van Guido Gezelle en neef van Stijn Streuvels. Werd in 1899 te Brugge tot priester gewijd en werd in 1900 aan de Leuvense universiteit kandidaat in de Germaanse filologie. Was gedurende dertien jaar titularis van de poësisklasse aan het St.-Amandscollege te Kortrijk, daarna achtereenvolgens onderpastoor te Ieper, tijdens de Eerste Wereldoorlog leraar in de Germaanse talen aan het klein-seminarie te Versailles en aalmoezenier voor de Vlaamse vluchtelingen, van 1919 af opnieuw werkzaam in eigen bisdom: eerst te Roesbrugge en ten slotte te Ieper, waar hij godsdienstleraar was aan de rijksmiddelbare school en geestelijk directeur van de kloostergemeenschap van de H. Familie. Ging wegens een ongeneeslijke hersenkwaal voortijdig met emeritaat en vestigde zich te Moorsele, waar hij nog de functie van mis-lezer in het Franse klooster vervulde, en waar hij zes jaar later overleed.

In de Lijste van Erghernisse (Het Vlaggeboek, 1926) staat deze Gezelle inzake „ijverende Vlaamschgezindheid” eervol met een X-teken gemerkt. Hieruit mag niet worden afgeleid, dat hij als flamingant een vaandeldrager en ruitbreker is geweest, want evenals zijn oom hield hij zich afzijdig van alle demonstratieve strijdlust. Hij heeft zich evenwel niet kunnen weerhouden in 't openbaar af en toe van die gedragslijn af te wijken. Zijn optreden als feestredenaar bij de inwijding van de vlag van een Vlaamsgezinde studentenvereniging werd door de reporter van een regionaal Franstalig blad te opruiend geacht, met het gevolg, dat hij bij zijn bisschop ter verantwoording werd opgeroepen. In zijn Kortrijkse tijd was hij telken jare de uitverkoren kanselredenaar bij de godsdienstige plechtigheid die in de Lieve-Vrouwekerk gehouden werd ter herdenking van de Slag der Gulden Sporen. In zijn Ieperse tijd slaagde hij er geleidelijk in de geest van de door hem bestuurde kloostergemeenschap te vernederlandsen. Nadat in 1952 op zijn graf te Moorsele een gedenksteen met het opschrift AVV-VVK (Alles voor Vlaanderen. Vlaanderen voor Kristus) was geplaatst, werd deze tot tweemaal toe beschadigd en besmeurd.

WERKEN: *De Dood van Yper* (1916); - *Guido Gezelle* (1918); - *Voor onze misprezen Moedertaal* (1923); - *Uit 't Land en 't Leven van Guido Gezelle* (1927); - *Yper oud en nieuw* (1931).
LITERATUUR: J. Persyn, *Kritisch Kleingoed - Vlaanderen* (1920); - J. Eeckhout, *Literaire Profielen*, I (1925); - A. Demedts, Fr. Baur en B. Verhoeven, *Memorandum* (1952); - A. Viaene, *Caesar Gezelle*, in *Biekorf* (september 1952); - Fr. Baur, *Caesar Gezelle*, in *West-Vlaanderen* (april 1956); - St. Streuvels, *Kroniek van de familie Gezelle* (1960); - R. Buckinx, *Herinneringen aan Caesar Gezelle*, in *Iepers Kwartier* (1968); - Fr. de Vleeschouwer, *Gezelle, Caesar*, in *Nationaal biografisch woordenboek*, III (1968); - Fr. de Vleeschouwer, *Caesar Gezelle*, in *VWS-Cahiers*, jg. 5, nr. 1 (lente 1970).

FRANS DE VLEESCHOUWER